

## **Μαθητικές παρελάσεις. Ως πότε;**

Μια ακόμη εθνική επέτειος πλησιάζει και η απανταχού μαθητιώσα νεολαία ετοιμάζεται να μεταμφιεστεί σε κουρδιστά στρατιωτάκια και οι δάσκαλοι σε ρόλο επιλοχία.

Κατάλοιπο της δικτατορίας του Μεταξά που ονειρευόταν να οργανώσει τη νεολαία σε ένα σιδερένιο στρατό μιμούμενος τα φασιστικά καθεστώτα της εποχής του αναζωπυρώθηκε επί εποχής χούντας. Και οι Κύπριοι όπως πάντα ακολούθησαν και ακολουθούν μένοντας ουσιαστικά μόνοι στον ευρωπαϊκό χώρο αφού αλλού οι μαθητικές παρελάσεις έχουν καταργηθεί, με τελευταίες τις πρώην ανατολικές χώρες.

Με τακτική «προαιρετικής συμμετοχής με το ζόρι» όταν ο αριθμός συμμετοχής δεν συμπληρώνεται και με τακτικές «έλα εσύ, φύγε εσύ κοντέ και άσχημε», όταν ο αριθμός υπερβαίνει τον αναμενόμενο μετά από υποσχέσεις για εικοσάρια στη Φυσική Αγωγή, εκπτώσεις στις αδικαιολόγητες απουσίες και στη διαγωγή, οι μαθητές αναγκάζονται να συμμετάσχουν στις εθνικές παρελάσεις, χάνοντας πολύτιμο διδακτικό χρόνο για την εκμάθηση του βήματος. Ο εκπαιδευτικός λόγος αντικαθίσταται με εκφράσεις πατριωτικής υπερηφάνειας και φυλετικής ανωτερότητας που ενσωματώνονται σε βήματα εν δυο.

Οι εκπαιδευτικοί υποχρεώνονται να εργαστούν σε μέρα αργίας. Στη μέση εκπαίδευση έχουν την ευθύνη οι γυμναστές ενώ στη δημοτική ο ρόλος δεν είναι ξεκάθαρος. Εκεί που γίνονται παρελάσεις γιατί δεν γίνονται παντού, ο διευθυντής στηρίζεται στην προθυμία των εκπαιδευτικών. Αν όμως δεν βρεθεί εθελοντής, κάποιος είναι αναγκασμένος να υποστεί την αγγαρεία για να μην έρθει σε σύγκρουση το σχολείο με την τοπική κοινωνία που οργανώνει την εκδήλωση.

Δεν εξυπηρετεί κανένα εκπαιδευτικό στόχο και βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τις σύγχρονες παιδαγωγικές αντιλήψεις για ένα πραγματικά ανοιχτό πολυπολιτισμικό σχολείο αποκαθαρισμένο από τα πολεμοχαρή διδάγματα του παρελθόντος, που ζητά από τους ιστορικούς μια ιστορική αφήγηση που δίχως να αποσιωπά την εμπειρία του

πολέμου θα πάψει να την νομιμοποιεί και να την εξυψώνει εμφανίζοντας την ως αναπότρεπτη και αξιοθαύμαστη κινητήρια δύναμη της ιστορίας.

Η μαθητική παρέλαση, ως μια καθαρά μιλιταριστική εκδήλωση, καλλιεργεί στη νέα γενιά την ψυχολογία της μαζικής πειθαρχίας και μια δηλωμένη επιδίωξη συγχώνευσης πολλών ατομικτήτων σε μια μονάδα. Δημιουργεί διακρίσεις αφού οι ψηλοί μπαίνουν μπροστά, οι κοντοί πίσω, οι αριστούχοι στο άγημα και οι υπόλοιποι παρακάτω. Πώς λοιπόν ένας τέτοιος θεσμός συμβάλει στην διαμόρφωση ελεύθερων και ανεξάρτητων συνειδήσεων που είναι στόχος της εκπαίδευσης; Πόσο κοντά στην παιδική ψυχή είναι τέτοιου είδους στρατοκρατικές εκδηλώσεις; Ποια παράδοση καλλιεργείται αφού είναι ξενόφερτο έθιμο, προϊόν χιτλερικής ιδεολογίας;

Αλήθεια τι νεολαία θέλουν να δημιουργήσουν μέσω των παρελάσεων; Μια νεολαία με υψηλό εθνικό φρόνημα υπερήφανη για τα πολεμικά κατορθώματα των προγόνων, ομοιογενοποιημένη και πειθήνια μπροστά στην κρατική εξουσία; Μα αυτό δεν κάνουν εδώ και πενήντα χρόνια; Τι κατέφεραν; Η μια νεολαία που θα εξελίσσεται και θα δημιουργεί το δικό της μέλλον, απαλλαγμένη από τις αγκυλώσεις του παρελθόντος, μια νεολαία που θα ενεργεί και θα σκέφτεται όχι σύμφωνα με το δόγμα «θέλω ειρήνη άρα προετοιμάζομαι για πόλεμο αλλά σύμφωνα με τη λογική « θέλω ειρήνη άρα προετοιμάζομαι για την ειρήνη», που σημαίνει ότι οι όποιες εθνικές διενέξεις θα λύνονται με εξεύρεση συμμαχιών, ειλικρινή διάλογο και θέληση για συμβιβασμό;

Στα σχολεία υπάρχουν άλλοι αποτελεσματικοί τρόποι για να καλλιεργηθεί η ιστορική μνήμη και να βοηθηθούν οι μαθητές να εμβαθύνουν στην ανάλυση και στο νόημα των ιστορικών γεγονότων. Θεατρικές, μουσικές και χορευτικές εκδηλώσεις, συζήτηση με ανθρώπους που έζησαν τα γεγονότα και η αξιοποίηση διαφόρων πηγών δημιουργούν ένα επαρκές πλαίσιο για να τιμηθούν οι ήρωες και να μεταδοθούν τα μηνύματα της ελευθερίας και της ειρήνης.